

به نام خدا

منطقه
مرکز مطالعات حقوق بشر

برنامه پنجمین همایش بین‌المللی حقوق بشر
« صلح، حقوق بشر و دین »

۲۳ و ۲۴ اردیبهشت ۱۳۸۸

برگزار کننده:

مرکز مطالعات حقوق بشر دانشگاه مفید

با همکاری:

برنامه عمران ملل متحد در ایران (UNDP)

در چارچوب طرح ملی ارتقای حقوق بشر و دسترسی بیشتر به عدالت

چهارشنبه ۲۳ اردیبهشت

۹:۰۰	ثبت نام:
	جلسه افتتاحیه (۹:۳۰ تا ۱۰:۳۰)
۹:۳۰	پخش سرود جمهوری اسلامی و تلاوت آیات قرآن کریم
۹:۴۰	خوشامدگویی آقای محمدرضا یوسفی قائم مقام رئیس دانشگاه مفید
۹:۵۰	قرائت پیام حضرت آیت الله العظمی موسوی اردبیلی (مدظله العالی)، رئیس و بنیانگذار دانشگاه مفید
۱۰:۰۰	سخنرانی خانم الزیرا ساگین باثوا، نماینده موقت مقیم برنامه ملل متحد در ایران
۱۰:۱۰	سخنرانی خانم نسرین مصفا، مدیر طرح ملی ارتقای حقوق بشر و دسترسی بیشتر به عدالت
۱۰:۲۰	سخنرانی آقای محمد جواد ظریف دبیر همایش استراحت و پذیرایی

چهارشنبه-تالار ۱

نشست اول: ادیان و صلح (۱۱:۰۰ تا ۱۲:۳۰)

هیأت رئیسه: ناصر قربان نیا، خجسته عارف نیا، ادوارد علم
کارل ولمن (استاد فلسفه، دانشگاه واشنگتن، آمریکا)

۱۱:۰۰	"حقوق بشر دینی و صلح"
۱۱:۱۵	بحث و گفت‌وگو

محمد حسن موحدی ساوجی (عضو هیات علمی پژوهشی دانشگاه مفید)

۱۱:۳۰	همزیستی مسالمت آمیز انسان‌ها از دیدگاه قرآن کریم و نظام بین‌المللی حقوق بشر
۱۱:۴۵	بحث و گفت‌وگو

کامران هاشمی (عضو هیات علمی دانشکده وزارت امور خارجه)

۱۲:۰۰	دین، نژاد و حقوق بشر: تلاش برای حمایت از افراد آسیب پذیر
۱۲:۱۵	بحث و گفت‌وگو

نماز و ناهار

چهارشنبه-تالار ۱

نشست دوم: ادیان و صلح (۱۴:۳۰ تا ۱۵:۳۰)

هیأت رئیسه: محسن اراکی، سید مهدی خاموشی، مریم السادات محقق داماد

ناظم غلام (دانشیار گروه حقوق، دانشگاه آفریقای جنوبی)

۱۴:۳۰	"اسلام هراسی و توهین به مقدسات اسلام به مثابه نوعی تهدید برای صلح جهانی"
۱۴:۴۵	بحث و گفت‌وگو

محمد مهدی کریمی نیا (معاون پژوهشی مرکز تخصصی فقه و قضای حوزه علمیه قم)

۱۵:۰۰	"سیره مسالمت آمیز پیامبر (ص) با غیر مسلمان"
۱۵:۱۵	بحث و گفت‌وگو

چهارشنبه-تالار ۱

نشست سوم: صلح، زنان و کودکان (۱۵:۳۰ تا ۱۶:۳۰)

هیأت رئیسه: محمد حبیبی مجنده، شهلا معظمی، پیتر اشتوکر

ایفا دلی (کاندیدای دکترای حقوق، دانشکده ترینیٹی، دوپلین)

"مشارکت کودکان در فرآیند بازسازی پس از نزاع"

بحث و گفت‌وگو

۱۵:۳۰

۱۵:۴۵

سید عبدالمجید زواری (عضو هیات علمی اندیشکده آصف، مدیر اندیشکده روابط بین الملل)

"بررسی نقش سازندهی زنان در فرآیند صلح"

بحث و گفت‌وگو

۱۶:۰۰

۱۶:۱۵

استراحت و پذیرایی

چهارشنبه-تالار ۱

میزگرد: صلح، زنان و کودکان (۱۷:۰۰ تا ۱۸:۳۰)

(با همکاری یونیسیف ایران)

مدیر: حجت الاسلام و المسلمین دکتر سعید رهایی

با حضور: آیت الله سید محمد موسوی بجنوردی، آقای پال هالس هوف، دکتر پرویز پیران، پروفیسور محمد مطر، دکتر مریم السادات محقق داماد،

چهارشنبه ۲۳ اردیبهشت

تالار ۲

نشست اول: صلح، عدالت و دموکراسی (۱۱:۰۰ تا ۱۲:۳۰)

هیأت رئیسه: سید صادق حقیقت، اسعد اردلان، کاتلین کاوانا

ادل هیوز (مدرس دانشگاه لیمریک ایرلند)

"آیا ترویج صلح با تحمیل دموکراسی امکان پذیر است؟ رفتار دادگاه اروپایی حقوق بشر با اسلام"

بحث و گفت‌وگو

۱۱:۰۰

۱۱:۱۵

محمد تقی قزلسفلی (استادیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه مازندران)

"اخلاق صلح در جهانی با صداهای متفاوت"

بحث و گفت‌وگو

۱۱:۳۰

۱۱:۴۵

آلهاندرو لوریته اسکوریپولا (استادیار گروه حقوق، دانشگاه آمریکایی قاهره)

"حقوق بشر، امنیت انسان و الهیات سیاسی"

بحث و گفت‌وگو

۱۲:۰۰

۱۲:۱۵

نماز و ناهار

چهارشنبه-تالار ۲

نشست دوم: صلح، عدالت و دموکراسی (۱۴:۳۰ تا ۱۵:۳۰)

هیأت رئیسه: محمد صادق کاملان، اویستاین میاروم، کامران هاشمی

ستار عزیزی (استادیار دانشگاه بوعلی سینای همدان)

"صلح، عدالت و دموکراسی در جوامع چند قومیتی:

با تأکید بر مقایسه تطبیقی کشورهای بوسنی هرزگوین و عراق"

بحث و گفت‌وگو

۱۴:۳۰

۱۴:۴۵

۱۵:۰۰ "شعب و چشم انداز دموکراسی اسلامی: راههای تأمین صلح و حقوق بشر"
۱۵:۱۵ بحث و گفت‌وگو

چهارشنبه-تالار ۲

نشست سوم: صلح، آسیب‌ها و تهدیدها (۱۵:۳۰ تا ۱۶:۳۰)

هیأت رئیسه: سید علی میرموسوی، لیزلاته (جمیله زهرا) عابد، سید محمد کاظم سجادیپور

ادوارد علم (دانشیار فلسفه و الهیات دانشگاه نوتردام لبنان)

۱۵:۳۰ "متافیزیک خشونت: تأملات تطبیقی بر اندیشه رنه جراد و مهاتما گاندی"
۱۵:۴۵ بحث و گفت‌وگو

خلیل الله سردارنیا (استادیار علوم سیاسی، دانشگاه شیراز)

۱۶:۰۰ "تأثیر ساز و کارهای دموکراتیک بر صلح در جوامع تکتوگرای قومی:
۱۶:۱۵ بررسی نظری و پیشنهادات کاربردی در مورد ایران"
بحث و گفت‌وگو

پنج‌شنبه ۲۴ اردیبهشت

تالار ۱

نشست اول: ادیان و صلح (۹:۰۰ تا ۱۰:۳۰)

هیأت رئیسه: سید مصطفی محقق داماد، رحیم نوبهار، زهرا نوع پرست

مهدی حسن زاده (استادیار گروه ادیان و عرفان تطبیقی، دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد)

۹:۰۰ "دین و صلح"
۹:۱۵ بحث و گفت‌وگو

کونین گری (استادیار فلسفه، دانشگاه آمریکایی افغانستان)

۹:۳۰ "دین و صلح از نظر هابرماس"
۹:۴۵ بحث و گفت‌وگو

سید صادق حقیقت (استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه مفید)

۱۰:۰۰ "صلح جهانی: مقایسه ای بین دیدگاه کانتی و اسلامی"
۱۰:۱۵ بحث و گفت‌وگو

استراحت و پذیرایی

پنج‌شنبه-تالار ۱

نشست دوم: ادیان و صلح (۱۱:۰۰ تا ۱۲:۳۰)

هیأت رئیسه: سید مصطفی میرمحمدی، هیلده سالوسن، سید محمد هاشمی

یورن تمپرمن و جوزف پاودرلی (پژوهشگران مرکز حقوق بشر ایرلند)

۱۱:۰۰ حمایت در برابر تنفر مذهبی در میثاق حقوق مدنی و سیاسی ملل متحد و نظام کنوانسیون اروپا
۱۱:۱۵ بحث و گفت‌وگو

پرویز امامزاده فرد (استادیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج)
نقش کلیسای کاتولیک در ارتقای حقوق بشر و تحکیم صلح در آمریکای لاتین (۱۹۶۲-۱۹۶۵)
۱۱:۳۰
۱۱:۴۵
بحث و گفت‌وگو

باس دوخای فورتمن (استاد دانشکده حقوق، دانشگاه اوترخت، هلند)
"صلح همراه با عدالت: حقوق بشر مبتنی بر ایمان"
۱۲:۰۰
۱۲:۱۵
بحث و گفت‌وگو

نماز و ناهار

پنج‌شنبه-تالار ۱
نشست سوم: صلح و نقش نهادهای دینی و سازمان های مردم نهاد (۱۴:۳۰ تا ۱۵:۳۰)
هیأت رئیسه: محمد جواد ظریف، سعید رهایی، مارکوس کوت

حسین آقابابایی (استادیار گروه حقوق دانشگاه گیلان)
گفتمان صلح، مدارا و امنیت در منازعات سیاسی مسلمانان
۱۴:۳۰
۱۴:۴۵
بحث و گفت‌وگو

ایرینه اشنایدر (استاد حقوق اسلامی، دانشگاه گوتینگن، آلمان)
موقعیت جامعه مسلمان و آموزش اسلامی در مدارس دولتی به عنوان عامل مهم برقراری صلح اجتماعی
در یک جامعه سکولار، مطالعه موردی آلمان
۱۵:۰۰
۱۵:۱۵
بحث و گفت‌وگو

پنج‌شنبه ۲۴ اردیبهشت تالار ۱

میزگرد ادیان و صلح (۱۶:۰۰ تا ۱۷:۳۰)

مدیر: دکتر ناصر قربان نیا
با حضور: آیت الله دکتر سید مصطفی محقق داماد، پروفیسور ادوارد علم، خانم هیلده سالوسن، حاخام دکتر یونس حمامی لاله زار، شماس
آربی نرسیانس، موبد مهندس پدram سروش پور

پنج‌شنبه ۲۴ اردیبهشت تالار ۲

نشست اول: صلح، عدالت و دموکراسی (۹:۰۰ تا ۱۰:۳۰)

هیأت رئیسه: سید محمد علی حسینی زاده، سید محمد قاری سید فاطمی، ایرینه اشنایدر

تیموتی واترز (دانشیار دانشکده حقوق، دانشگاه ایندیانا، آمریکا)
ایجاد حقوق شهروندی از طریق جنگ در عصر حقوق بشر
۹:۰۰
۹:۱۵
بحث و گفت‌وگو

حسام نقیبی مفرد (کاندیدای کارشناسی ارشد حقوق بشر، دانشگاه علامه)
صلح، عدالت و دموکراسی در پرتو حکمرانی مطلوب
۹:۳۰
۹:۴۵
بحث و گفت‌وگو

کاتلین کاوانا (مدرس مرکز حقوق بشر ایرلند، دانشگاه ملی ایرلند)

"دمکراسی نظامی: نگاهی دوباره به دیدگاه لونستاین"

بحث و گفت‌وگو

۱۰:۰۰

۱۰:۱۵

استراحت و پذیرایی

پنج‌شنبه - تالار ۲

نشست دوم: رابطه متقابل حقوق بشر و صلح / ادیان و حقوق بشر (۱۱:۰۰ تا ۱۲:۳۰)

هیأت رئیسه: سید مسعود نوری، کارل ولمن، سید عبدالمجید میردامادی

اولریخ اشتاین ورث (استاد فلسفه، دانشگاه بیلکنت، آنکارا)

دو برداشت نادرست از حقوق بشر در اسلام و غرب

بحث و گفت‌وگو

۱۱:۰۰

۱۱:۱۵

فرهاد طلایی (عضو هیأت علمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه شیراز)

"تأثیر متقابل حقوق بشر و صلح"

بحث و گفت‌وگو

۱۱:۳۰

۱۱:۴۵

ایلقار اسماعیل زاده (از جمهوری آذربایجان، کاندیدای دکترا، رشته تفسیر تطبیقی، جامعه المصطفی)

"پژوهشی در جهاد اسلامی و تأثیر آن بر صلح جهانی"

بحث و گفت‌وگو

۱۲:۰۰

۱۲:۱۵

نماز و ناهار

***

*****

جلسه اختتامیه (۱۸:۰۰ تا ۱۸:۴۵)

هیأت رئیسه: محمد جواد ظریف، محمدرضا یوسفی، کارل ولمن

ارائه گزارش و جمع‌بندی مباحث تالار ۱ (محمود شفیعی)

ارائه گزارش و جمع‌بندی مباحث تالار ۲ (محمدعلی حسینی زاده و کامران هاشمی)

سخنان پایانی

۱۸:۰۰

۱۸:۱۵

۱۸:۳۰